

UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI
Școala doctorală de Științe socio-umane
Domeniul Filologie

TEZĂ DE DOCTORAT

FANTASTIC ȘI EXISTENȚIAL ÎN OPERA

LUI FĂNUȘ NEAGU

-REZUMAT-

Doctorand:
Valeriana ȘEREMET (Petcu)

Conducător științific,
Prof. univ. dr. Doinița-Marcela MILEA

Seria: U2: Filologie-Română nr. 21
GALAȚI
2019

UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI
Școala doctorală de Științe socio-umane
Domeniul Filologie

TEZĂ DE DOCTORAT

FANTASTIC ȘI EXISTENȚIAL ÎN OPERA LUI FĂNUȘ NEAGU -REZUMAT-

Doctorand:
Valeriana ȘEREMET (Petcu)

Președinte: Prof. univ. dr. habil. Nicoleta Ifrim
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Conducător științific: Prof. univ. dr. Doinița-Marcela MILEA
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Referenți științifici: Prof. univ. dr. Eugenia-Simona Antofi
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
Cercet. șt. gr. I, habil. Laura-Eveline Bădescu,
Institutul de Istorie și Teorie literară „George Călinescu”, București
Cercetător științific I, Lucian Chișu
Institutul de Istorie și Teorie literară “George Călinescu”, București

Seria: U2: Filologie-Română nr. 21
GALAȚI
2019

Seriile tezelor de doctorat sustinute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

Domeniul ȘTIINȚE INGINEREȘTI

Seria I 1: **Biotehnologii**

Seria I 2: **Calculatoare și tehnologia informației**

Seria I 3: **Inginerie electrică**

Seria I 4: **Inginerie industrială**

Seria I 5: **Ingineria materialelor**

Seria I 6: **Inginerie mecanică**

Seria I 7: **Ingineria produselor alimentare**

Seria I 8: **Ingineria sistemelor**

Seria I 9: **Inginerie și management în agicultură și dezvoltare rurală**

Domeniul ȘTIINȚE ECONOMICE

Seria E 1: **Economie**

Seria E 2: **Management**

Domeniul ȘTIINȚE UMANISTE

Seria U 1: **Filologie - Engleză**

Seria U 2: **Filologie - Română**

Seria U 3: **Istorie**

Seria U 4: **Filologie - Franceză**

Domeniul MATEMATICĂ ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII

Seria C: **Chimie**

CUPRINS

ARGUMENT.....	4
Capitolul I. PROZA ROMÂNEASCĂ POSTBELICĂ. PREZENTARE GENERALĂ: ETAPE, DIRECȚII, REPREZENTANȚI AI PERIOADEI.....	11
I.1. Momentul '60. Rolul generației '60 în resurecția literaturii.....	11
Capitolul II. SCURT PARCURS ASUPRA DIRECȚIILOR ÎN EVOLUȚIA FANTASTICULUI POSTBELIC.....	30
Capitolul III. FĂNUȘ NEAGU - PROZA SCURTĂ. ELEMENTE DEFINITORII, SPECIFICITATE, ASPECTE.....	63
III.1. Scurtă privire asupra problematicii prozei scurte a lui Fănuș Neagu	63
III.2. Reflectarea exegezei românești asupra operei lui Fănuș Neagu.....	67
Capitolul IV. ROLUL ELEMENTELOR BIOGRAFIC-EXISTENȚIALE ÎN CONFIGURAREA OPERELOR LITERARE. OAMENI ȘI LOCURI.....	84
IV.1. Deschideri existențiale ale operei lui Fănuș Neagu.....	84
IV.2. Brăila - spațiu emblematic în opera lui Fănuș Neagu.....	85
IV.3. Pierdut în Balcania – spirit al locului.....	93
IV.4. Abandonul – dominantă în creația existenței umane (Păpușa).....	96
IV.5. În stepă – destinul tragic al personajului.....	102
IV.6. Existența umană și „lumea nouă” (Acasă).....	105
IV.7. Cantonul părăsit - ținut imaginar.....	110
IV.8. „Drum întins”: individ și istorie.....	115
IV.9. Luna – revelație existențială.....	129
Capitolul V. ELEMENTE FANTASTICE ȘI EXISTENȚIALE ÎN PROZA LUI FĂNUȘ NEAGU. SPAȚIU DE CREAȚIE.....	125
V.1. Direcțiile de evoluție a fantasticului în opera lui Fănuș Neagu.....	125
V.1.1. Izvor cu dropii – toposul miraculos fănușian.....	131
V.1.2. Îngerul a strigat – fantastic de sorginte folclorică.....	134
V.1.3. Frumoșii nebuni ai marilor orașe – „proză de atmosferă fantastică”	139
V.2. Modalități ale fantasticului în proza scurtă a scriitorului Fănuș Neagu.....	148
V.2.1. Cățelul pământului – figură halucinantă a mitologiei populare.....	149

V.2.2. În septembrie – pământul fermecat – planul real și ireal.....	158
V.2.3. Albastru de ger – motivul metamorfozei.....	160
V.2.4. Dincolo de nisipuri – „povestea unui miraj”.....	165
V.3. Toposul mitic în opera lui Fănuș Neagu.....	168
V. 4. Fănuș Neagu și fascinația povestirii.....	174
V.5. Repere stilistice: caracteristici ale stilului autorului în proza scurtă.....	176
CONCLUZII GENERALE.....	186
BIBLIOGRAFIE.....	194

FANTASTIC ȘI EXISTENȚIAL ÎN OPERA LUI FĂNUȘ NEAGU

-Rezumat-

În lucrarea *Fantastic și existențial în opera lui Fănuș Neagu* ne-am axat pe identificarea elementelor definitorii în proza unuia dintre cei mai reprezentativi scriitori români ai generației '60 – Fănuș Neagu. Fănuș Neagu, unul dintre cei mai importanți și iubiți scriitori contemporani, reprezintă pentru literatura română un moment unic, manifestându-se ca prozator, dramaturg, publicist. Prozatorul excelează în proza scurtă, este o voce distinctă prin conflictele puternice și situațiile limită, și prin imaginile violente.

Creația literară a lui Fănuș Neagu este inconfundabilă în spațiul literar românesc și reprezintă, până în prezent, o provocare pentru critică. În activitatea sa literară și-au găsit reflectarea complexitatea naturii umane, a lumii câmpiei. Prozatorul a reușit să impresioneze prin personajele ciudate, prin descrierea impecabilă a spațiului, prin discursul narativ complex, prin diversitatea tematică. Pornind de la această premisă, orice tentativă de a interpreta unidimensional opera și activitatea renumitului scriitor este sortită eșecului.

Premisa lucrării este aceea că o privire atentă asupra actului de creație a prozatorului permite să identificăm elemente care subliniază afinități cu temele fantasticului. De asemenea cert este faptul că temele existențiale sunt definitorii pentru universul artistic al lui Fănuș Neagu, iar prezenta lucrare a urmărit, cu atenție, această supoziție ce confirmă cele enunțate mai sus.

Cuvintele-cheie ale lucrării de față sunt următoarele: *Fănuș Neagu, fantastic, existențial, generație de creație / generație biologică, realism socialist, metamorfoză, proză scurtă, exegeză, vis, transformare, mit, topos, stil, spațiu de creație* și altele. Subiectul este unul vast, punând în discuție operele ficționale ale lui Fănuș Neagu, demersul cercetării fiind structurat, respectând un plan riguros stabilit ce reunește cinci capitole. Capitolele sunt organizate pe subcapitole. Concluziile sunt urmate de bibliografia selectivă a lucrărilor consultate, atât proze în volume și antologii aparținând lui Fănuș Neagu, cât și referințe critice.

Primul capitol al lucrării, *Proza românească postbelică. Prezentare generală: etape, direcții, reprezentanți ai perioadei*, ilustrează o primă direcție a cercetării care vizează unele aspecte generale. Ne-am axat pe proza românească, direcțiile, reprezentanții, temele literare abordate de scriitorii acestei perioade. Am punctat specificitatea perioadei în care a activat generația '60, am insistat asupra climatului de creație specific epocii în care a scris și publicat Fănuș Neagu, am evidențiat influența factorului politic asupra actului de creație.

După conturarea tabloului general al epocii, am realizat o privire generală asupra conceptului de *generație literară*, care nu are niște granițe exacte, ci se impune prin

individualitatea actului creator. Am insistat asupra acestui concept, deoarece exegeza contemporană nu este unanimă în acceptarea acestuia și, totodată, nu este considerat ca semnificativ pentru studiul unui fenomen literar. Am evidențiat cele trei raporturi constitutive ale unei generații, pentru a sublinia că ideea de generație este extrem de importantă, întrucât scriitorii incluși într-o generație debutează în aceeași perioadă și au atitudini literare identice.

Am realizat, în debutul acestui capitol, o recapitulare a unor puncte de vedere ale teoreticienilor Mircea Vulcănescu (*Tânăra generație*), Tudor Vianu (*Generație și creație*), Mircea Martin (*Generație și creație*), Constantin Schifirneț (*Generație și cultură*) ș.a.

După ce am trecut în revistă conceptul de generație, pentru a avea o idee clară asupra prozei lui Fănuș Neagu, asupra tiparelor narrative utilizate, tipologiei personajelor, arealului tematic, originalității stilului am propus câteva repere privind periodizarea literaturii postbelice românești, precum și încadrarea creațiilor scriitorului în acest spațiu literar.

Am pornind de la ideea că cercetarea literaturii postbelice presupune respectarea a două exigențe importante: examinarea contextului politic și aplicarea criteriului estetic, am realizat o incursiune privind periodizarea literaturii române postbelice, întrucât nu se poate discuta despre generații literare sau promoții fără a avea în vedere formulele estetice. Fundamentări teoretice și clasificări ale generațiilor din perioada postbelică, au fost abordate de Laurențiu Ulici, Ana Selejan, Ion Simuș, Eugen Negrici ș.a. Cert este faptul că analiza amplă a criteriilor de clasificare a literaturii postbelice duce la identificarea unor etape exacte și la stabilirea particularităților textelor create într-o anumită perioadă.

Ne-am focalizat interesul și asupra generației '60, care a avut un rol esențial în consolidarea cu literatura română interbelică și detașarea de paradigma literară a realismului socialist, care impusese niște restricții greu de realizat și de elaborat o operă literară veritabilă. Am vorbit, de asemenea, despre afirmarea unei noi generații de scriitori și despre relevanța generației '60, care a avut un rol deosebit la modificarea viziunii scriitorilor față de actul de creație. Șaizeciștii sunt cei care au promovat o literatură axată pe valori naționale, au contribuit la revenirea la matricea spirituală a neamului.

Partea esențială, analitică a fenomenului „șaizecism” o constituie interpretările critice. Se poate observa faptul că opiniile exegeților sunt divizate. Pentru unii teoreticieni această generație are merite incontestabile, întrucât a „relansat literatura română, a plasat-o pe coordonate credibile, a eliberat-o din marasmul realismului socialist”¹, textele scriitorilor tineri contribuiau la „ruinarea utopiei” și conțineau un limbaj dublu, unul pentru doctrinarii de serviciu, oficialii

---

¹ Constantin Pricop, *Din literatura română postbelică: Eugen Simion*, în *Viața Românească*, nr. 8-9, 2008, disponibil la: http://www.viataromaneasca.eu/arhiva/53_viata-romaneasca-8-9-2008/32_comentarii-critice/103_din-Editura-Literatura-romana-postbelica-eugen-simion.html

regimului, pentru cenzori, iar „altul pentru cei care încearcă să se salveze de capcanele discursului oficial”². Creația artistică a anilor ’60 a realizat „un gest autosalvator de reluare a istoriei sale întrerupte abuziv de imixtiunea ideologiei staliniste și de proletcultism”³. Printr-o „mișcare de evoluție regresivă”⁴, decurge o recuperare a esteticului, restabilește relații cu tradiția poetică interbelică, îndeosebi cu partea ei moderată numită modernistă⁵.

Totuși, această generație de creatori nu întotdeauna a fost examinată „la rece”. Deseori au fost evidențiate cedările scriitorilor care au beneficiat de aprecierea autorităților din epocă.

Cert este că pentru literatura română postbelică proza scurtă a constituit un element definitoriu. Proza scurtă a acestei generații denotă o mare disponibilitate față de tradiție, inovație, la nivelul limbajului, al complexității personajelor prin armonizarea lor cu mediul înconjurător, într-un topos cu o vastă simbolistică.

Capitolul II, *Scurt parcurs asupra direcțiilor în evoluția fantasticului postbelic*, pune în evidență aspectele teoretice esențiale ale lucrării. Se pune accentul pe definirea conceptului de *fantastic*, care se deosebește de la un studiu la altul, de la o interpretare la alta. Pe parcursul cercetării am urmărit aspectele teoretice ale problemei la diverși teoreticieni, în special la Tzvetan Todorov, Adrian Marino, opiniile cărora și-au găsit relevanță în aspectul aplicativ al lucrării. Amplele demersuri critice demonstrează un real profesionalism și o predilecție față de acest domeniu dificil - fantasticul. Investigațiile teoreticienilor, privind conceptul luat în discuție, este foarte original și complex. Putem, de asemenea, menționa că în literatura de specialitate există, în prezent, o multitudine de definiții date fantasticului, definiții care prezintă puncte de vedere diferite, privind conținutul conceptului și tipurile lui.

Celelalte contribuții teoretice sunt prezentate în ordine cronologică a publicării lor: Adrian Marino, *Dicționar de idei literare* (1973), Sergiu Pavel Dan, *Proza fantastică românească* (1975), *Fetele fantasticului: delimitări, clasificări și analize* (2005), Ion Biberi, *Fantasticul, atitudine mentală în volumul Eseuri literare, filosofice și artistice* (1982), Al. George, *Masca. Proza fantastică românească* (1982), Ovidiu Ghidirmic, *Proza românească și vocația originalității* (1988), Nicolae Manolescu, *Arca lui Noe* (1998), Cosmin Perța, *Introducere în fantasticul de interpretare* (2011), Gheorghe Glodeanu, *Orientări în proza fantastică românească* (2014) ș.a.

Studiile cercetate, asupra acestui concept larg discutat de teoreticienii români în prezent, s-au dovedit utile în sensul concordanței dintre instrumentul teoretico-metodologic indispensabil

---

² Cornel Ungureanu, *Proza generației ’60. Despre ruina Utopiei*, în *România Literară*, nr. 13, 2010, disponibil la: http://www.romlit.ro/proza_generatiei_60._despre_ruinarea_utopiei

³ Laura Pavel, *Onirismul – între istoria literară și istoria politică, în Vatra*, nr. 10 - 11, 2007, p. 25

⁴ Idem

⁵ Nicolae Manolescu, *Generații literare*, în *Adevărul*, 21 noiembrie 2014, disponibil la:

http://adevarul.ro/cultura/carti/generatii-Editura_Literare-1_546f321c0d133766a81c61b7/index.html

și obiectul supus investigației – opera lui Fănuș Neagu. Nu s-a propus o cercetare exhaustivă a conceptului, ci numai în măsură de a identifica și sistematiza instrumentele de analiză indispensabile pentru cercetarea la nivelul actului creator al prozatorului Fănuș Neagu. Aceste aspecte teoretice sunt relevante, deoarece la moment se observă o amplificare a interesului față de conceptul de fantastic, fapt confirmat prin intensificarea publicării studiilor în ultima perioadă. Deci, ascensiunea fantasticului este una dintre caracteristicile cele mai remarcabile ale sensibilității istorice la etapa actuală.

În finalul capitolului sunt analizate textele lui Ștefan Bănuțescu *Mistreții erau blânzi*, *Dropia*, A.E.Baconsky *Farul*, Marin Preda *Colina*, *Amiază de vară* pentru a identifica în ce măsură textele scriitorilor șaizeciști sunt dominate de fantastic. Astfel, din această analiză reiese faptul că autorii acestei generații, au reușit prin ambiguitatea situațiilor și personajelor, prin banalul faptelor create să facă posibilă intruziunea fantasticului în narațiune. În această ordine de idei, poate fi menționat și faptul că și stilul prozelor generației șaizeciste instituie o nouă formă de expresie a fantasticului, în funcție de originalitatea viziunii fiecărui scriitor.

În capitolul III - *Fănuș Neagu - proza scurtă. Elemente definitorii, specificitate, aspecte* - ne-am canalizat atenția asupra elementelor definitorii ale prozei scurte, am relevat particularitățile creațiilor prozatorului. Am evidențiat faptul că proza scurtă constituie o dimensiune esențială a operei lui Fănuș Neagu, care prin mijloace simple, sugerează experiențe existențiale foarte complexe. Dincolo de talentul scriitorului se evidențiază, materialul ficțional care prin eroii, personajele create, prin discursul narativ abordat, prin alegerea și descrierea toposului denotă o bună cunoaștere a locurilor, miturilor, legendelor și a simbolurilor, toate acestea amplificând semnificația textelor.

În cel dintâi subcapitol, *Scurtă privire asupra problematicii prozei scurte a lui Fănuș Neagu*, s-a urmărit prezentarea celor mai importante cărți de proză scurtă, într-o perspectivă evolutivă, identificând problematica textelor, dar și metamorfoza temelor și gradul de inovație al fiecărui volum (*Ningea în Bărăgan* (1959), *Somnul de la amiază* (1960), *Dincolo de nisipuri* (1962), *Cantonul părăsit* (1964), *Vară buimacă* (1967), antologia *În văpaia lunii* (1970), *Pierdut în Balcania* (1982), *Povestiri din drumul Brăilei* (1989), *Partida de pocher* (1994), *O corabie spre Bethleem* (1997)). Creațiile date oglindesc traseul devenirii prozatorului, dovedind un material ficțional original, punctat de utilizarea contrastelor, de intruziunea în fantastic și de o încărcătură existențială sporită.

Putem afirma cu certitudine că Fănuș Neagu este unul dintre cei mai reprezentativi scriitori români ai perioadei postbelice, este unul dintre cei mai înzestrați prozatori, care a abordat, pe larg, diverse problematice în proza scurtă, iar de aici reiese modernitatea concepțiilor și actului de creație. Altfel spus, proza scurtă fănușiană oscilează permanent între „un realism de

esență tare și sensibilitate caldă”⁶. Scriitorul este preocupat de complexitatea naturii umane, fiind un explorator al lumii câmpiei, al unei lumi care își trăiește prezentul, dar care are o permanentă deschidere „spre modele vechi, spre arhetip”⁷.

Cel de-al doilea subcapitol - *Reflectarea exegezei românești asupra operei lui Fănuș Neagu* – prezintă o perspectivă critică asupra operei scriitorului. În subcapitolul dat, sunt analizate direcțiile de receptare critică a vastei opere a prozatorului. Aici se ilustrează că, în receptarea critică a operei lui Fănuș Neagu, se disting mai multe perioade grație specificului genurilor literare, modificate în timp la nivel tematic, narativ și stilistic, dar și schimbărilor concepției limbajului, discursului critic de-a lungul activității de creație.

În acest plan de idei, se discută și în continuarea subcapitolului respectiv. S-au urmărit, în spirit critic, studiile monografice care reflectă simțul acut al exegezei românești asupra operei scriitorului. Prima monografie a lui Marian Popa *Viscolul și carnavalul* prezintă individualitatea operelor lui Fănuș Neagu, predilecția autorului pentru teme universale. Un alt studiu, cu caracter monografic, este lucrarea lui Andrei Grigor *Fănuș Neagu. Monografie, antologie comentată, receptare critică*, în care exegetul cercetează proza scurtă, romanele și dramaturgia, totodată selectează și include textele cele mai elocvente ale exegezei despre scriitor. Urmează lucrările lui Viorel Coman *Drumuri în poveste* (2007) și *Fănuș Neagu: Povestirile magice* (2011). Referințe la textele prozatorului se găsesc în volume de critică literară (Eugen Simion, *Scriitori români de azi* (vol. III), Liviu Leonte, *Prozatori contemporani*, Gabriel Dimisianu, *Lumea criticului*), în istorii literare (Eugen Negrici, *Literatura română sub comunism. Proza*, Irina Petraș, *Literatura română contemporană. Secțiuni*, Alex Ștefănescu, *Istoria literaturii române contemporane: 1941 – 2000*, Monica Lovinescu, *O istorie a literaturii române pe unde scurte: 1960 – 2000*, Ioan Holban, *Istoria literaturii române contemporane. Proza*, Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură ș.a.*), dar și în numeroase articole apărute în paginile publicațiilor periodice (Caiete critice, România literară, Nord literar, Oglinda literară ș.a.).

Tot în acest subcapitol se remarcă și faptul că receptarea operei scriitorului Fănuș Neagu este un fenomen în descreștere. La începutul activității de creație, începutul anilor '60 a fost primit cu entuziasm de critica literară. După 1990 receptarea este mai rezervată și chiar, uneori, negativă. Realizând, însă, o analiză a referințelor critice, observăm că opera prozatorului suscită interes și după decesul scriitorului. În acest plan de idei, putem menționa apariția monografiei lui Viorel Coman *Fănuș Neagu. Povestirile magice* (Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2011)

---

⁶ Cornel Ungureanu, *Geografia literaturii române, azi*. Vol. 1, Muntenia, Paralela 45, Pitești, 2003, p. 213

⁷ Ibidem, p. 213

„cam în același timp cu dispariția scriitorului monografiat”⁸ și publicarea constantă a articolelor în revistele de specialitate.

Sprijinindu-ne pe comentariile criticilor literari, pe fundamentele esteticii receptării, am prezentat detaliat imaginea panoramică a textelor literare a prozatorului. Acest fapt ne-a permis să remarcăm profunzimea și importanța operei autorului pentru literatura română, dar și pentru exegeza literară.

Capitolul al IV-lea, *Rolul elementelor biografic-existențiale în configurarea operelor literare. Oameni și locuri*, demonstrează că încă de la apariția primelor texte literare, scriitorul Fănuș Neagu și-a conceput lumea ficțională inspirându-se din spațiul brăilean, care l-a marcat pentru întreaga viață și i-a dat destinului său traiectoria care urma să se desfășoare mai târziu.

În subcapitolul *Brăila - spațiu emblematic în opera lui Fănuș Neagu* se demonstrează că prozatorul se arată mereu preocupat de acest spațiu, de aceea acordă o atenție sporită spațiului geografic al copilăriei din care vrea să evadeze, dar și să revină permanent, deoarece reprezintă un loc drag, cu trecutul și oamenii care îl caracterizează. Subcapitolul respectiv a condus la ideea că spațiul brăilean este cel dintâi personaj al prozelor fănușiene. Analizând opera lui Fănuș Neagu s-a conturat ideea că apa, câmpia definesc natura unei existențe și sunt legate de realitatea ambiantă, de starea omului.

Opera lui Fănuș Neagu prezintă o geografie spirituală și morală. Harta imaginară a Brăilei devine spațiu emblematic în ficțiunile scriitorului: Gradiștea, Suligatu, Colcovanu. Ca spațiu literar apare și Câmpia Bărăganului, considerat un spațiu deschis și Dunărea un spațiu nesfârșit, care aude și duce cu ea povestirile toate. Trebuie, de asemenea, de remarcat că spațiul brăilean constituie epicentrul unui univers cu multiple semnificații care se construiește sub ochii lectorului.

În identificarea elementelor existențiale, în scrierile lui Fănuș Neagu, în următoarele subcapitole, au fost selectate cele mai elocvente texte ale prozatorului ce pot fi rezumate în câteva teme existențiale: *IV.3. Pierdut în Balcania – spirit al locului*, *IV.4. Abandonul – dominantă în creația existenței umane (Păpușa)*, *IV.5. În stepă – destinul tragic al personajului*, *IV.6. Existența umană și „lumea nouă” (Acasă)*, *IV.7. Cantonul părăsit - ținut imaginar*, *IV.8. „Drum întins”: individ și istorie* *IV.9. Luna – revelație existențială*. Textele analizate sunt o parte concentrată a sferei artistice a autorului, în care am remarcat multitudinea de semnificații ale textelor ce se încadrează perfect într-un plan existential.

---

⁸ Paul Cernat, *Povestiri magice din spațiul Bărăganului*, în *România Literară*, nr. 36, 2013, disponibil la: http://www.romlit.ro/povestiri_magice_din_spaiul_brganului

Prozatorul este unul dintre scriitorii literaturii române care a înțeles importanța elementelor existențiale, a comportamentului uman și le-a metamorfozat în scrierile sale. Opera sa include o serie de stări de incertitudine, teama, ezitare, iritare, tot atâtea elemente sugerând un climat ostil, tensionat.

În capitolul al V-lea *Elemente fantastice și existențiale în proza lui Fănuș Neagu. Spațiu de creație* ne-am propus să prezentăm o scurtă incursiune în comentariile exegezei românești, cu scopul încadrării operei lui Fănuș Neagu într-o anumită direcție de evoluție a fantasticului autohton. Am punctat o serie de surse dedicate operei lui Fănuș Neagu, pentru a putea afirma, cu certitudine, că existența fantasticului nu a fost invocată decât tangențial în analizele realizate de Ovidiu Ghidirmic în *Proza românească și vocația originalității*, Andrei Grigor, în *Fănuș Neagu. Monografie, antologie comentată, receptare critică*, Marian Popa în ampla lucrare dedicată creației lui Fănuș Neagu *Viscolul și carnavalul*, M. Ungheanu în articolul *Fănuș Neagu: Istorii eretice*, Viorel Coman Viorel Coman, în amplul său studiu *Fănuș Neagu: povestirile magice*, Nicolae Manolescu în articolul *Acest al treilea volum de schițe al lui Fănuș Neagu (Fănuș Neagu: Dincolo de nisipuri)*, Gheorghe Glodeanu în articolul *Fănuș Neagu sau alchimia metaforei*, Lucian Chișu în articolul *O corabie spre Bethleem ș.a.*

Deși Fănuș Neagu a fost considerat de critica literară ca un prozator realist cu tendințe spre magic și fantastic, exegeții propunând argumente concludente, analiza noastră a pus în evidență multiple dislocări ale spațiului care corespund unui individ aflat „sub vremi”.

În subcapitolul *Izvor cu dropii – toposul miraculos fănușian*, am făcut referire la expunerea unor situații neverosimile care evidențiază toposul miraculos fănușian. Am făcut trimitere la atmosfera fantastică a narațiunii, la vremea excepțională, la timpul narațiunii care este deformat prin multiplicare. În acest sens, putem conchide că textul conține indicii ce permit proiectarea textului în genul fantasticului.

În subcapitolul următor *Îngerul a strigat – fantastic de sorginte folclorică*, am observat existența acestui tip de fantastic care se află în corelație cu titlul romanului, cu natura unor actanți și cu trăirile acestora, explicând relațiile dintre ei. Orișice denaturare, orișice deviere de la normal, metamorfozează personajul realist în unul fantastic. Un exemplu concludent poate servi „femeia cu picioare de apă”, „oamenii de lemn” ș.a. Un alt exemplu concludent, ce se include perfect în categoria respectivă, este fragmentul în care se descrie noaptea de Sfânta Marie Mică, atunci când corăbiile scufundate ies din adâncurile mării, iar la cârmă corăbiilor se află morții și se năpustesc peste pescarii care nu au reușit să iasă la mal.

Cartea *Frumoșii nebuni ai marilor orașe* poate fi considerată un roman „de atmosferă fantastică”. Aici, fantasticul este utilizat în conturarea unui colaj de desene suprarealiste, în care

prozatorul „cu un ochi privește necruțător obiectul, îl răstoarnă și îl deformează”⁹. Fantasticul apare și în conturarea unor destine, lăsând mai mult spațiu descrierilor și observațiilor realiste. Existența zbuciumată a eroilor vine în contact cu dezlănțuirile sociale, cu alternanțele de planuri temporale și naturale. În acest sens, fantasticul și realul se conjugă în romanul lui Fănuș Neagu, tehnica literară realistă este necesară realizării tehnicii fantastice.

În plan imediat, în subcapitolele următoare am realizat o incursiune în spațiul imaginar al prozatorului, ne-am referit la modalitățile fantasticului în proza scurtă a scriitorului.

Subcapitolul V.2. *Modalități ale fantasticului în proza scurtă a scriitorului Fănuș Neagu* am încercat să stabilim modalitățile de realizare a fantasticului în proza lui Fănuș Neagu. O interesantă perspectivă oferă inventarierea succintă a sintagmelor ce numesc fantasticul în opera literară a prozatorului.

În identificarea elementelor fantastice existente în scrierile lui Fănuș Neagu am folosit constatările exegetului și teoreticianului Adrian Marino privind tehnica generării fantasticului, teoriile lui Tzvetan Todorov și observațiile lui Nicolae Manolescu (despre raportul dintre fantastic – straniu – miraculos). În acest sens în următoarele subcapitole au fost propuse scrieri ale lui Fănuș Neagu apte să marcheze unele caracteristici ale unui text fantastic: V.2.1. *Cățelul pământului – figură halucinantă a mitologiei populare*, V.2.2. *În septembrie – pământul fermecat - planul real și ireal*, V.2.3. *Albastru de ger – motivul metamorfozei*, V.2.4. *Dincolo de nisipuri – „povestea unui miraj”*.

În *Pierdut în Balcania*, cât și în textul *Fântâna* se invocă fantasticul prin cățelul pământului, considerat drept un personaj ce face legătura între lumea celor vii și lumea celor morți. Identificând în creațiile autorului structuri mitice, constatăm că dincolo de talentul autorului, se observă în text o bună cunoaștere a miturilor și a simbolurilor, grație acestui fapt sporește semnificația textelor literare.

Textul *În septembrie*, la care ne-am referit în următorul subcapitol, este considerat o povestire cu tentă fantastică, deoarece debutează în tiparul basmului. Am observat predilecția naratorului pentru superstiții și credințe populare care reprezintă forma cea mai „simplă” a gândirii fantastice, dar și instrumentul miraculos (nuiaua) și cuvântul (rouruscă).

În subcapitolul, *Albastru de ger – motivul metamorfozei*, din multitudinea de motive prezente în opera fănușiană, am făcut referire la motivul metamorfozei. Ne-am referit la faptul că metamorfozele din povestire sunt provocate de așa-numitul germene mutațional, care determină persoana să-și urmeze soarta prin transformare permanentă.

În subcapitolul *Dincolo de nisipuri – „povestea unui miraj”* am relevant atracția scriitorului Fănuș Neagu față de sfera neobișnuitului. Am punctat câteva trăsături ale textului pe

---

⁹ Eugen Simion, *Op. cit.*, p. 304

care autorul le abordează aici. Elementele de fantastic, surprinse în text, vin în susținerea anumitor opinii pe care autorul le promovează. Neliniștea actanților, compoziția gradată a textului, sfârșitul ambiguu certifică că nuvela *Dincolo de nisipuri* este o nuvelă fantastică. În aceste creații analizate, fantasticul rezultă din plasarea întâmplărilor narate într-un cadru real, verosimil, transformat fie în scena unor fenomene apocaliptice, fie într-un cadru în care irump întâmplări inexplicabile, pornind de la realități sociale și mituri.

Concluziile enunțate, în urma analizei textelor identificate, ne permit să afirmăm că fantasticul în scrierile lui Fănuș Neagu se caracterizează prin suprapunerea perspectivelor narative sau prin permanenta juxtapunere a unor evenimente care situează, alternativ, acțiunea textului ba în real, ba în ireal. Iar uneori, fantasticul lui Fănuș Neagu este atât de subtil încât, la o primă vedere, este foarte dificil de identificat. În fine, prozatorul Fănuș Neagu promovează într-o formulă epică românească inedită elementele fantastice și existențiale.

În subcapitolul al treilea *Toposul mitic în opera lui Fănuș Neagu* am stabilit interferențe ale planului imaginar cu cel real în proza scriitorului. Pentru Fănuș Neagu mitul este o modalitate de protejare a literaturii române autentice. Structurile mitice identificate în textele analizate (*Somnul de la amiază, Fântâna, Cantonul părăsit, Vară buimacă, Maria Custura, Apa Sânzienilor, Noaptea de sânziene ș.a.*) denotă configurația epocii în care a creat autorul. Preferința pentru fondul mitic al spațiului câmpiei dunărene constituie o trăsătură esențială a operelor prozatorului. Acest topos se înscrie perfect, într-o mitologie evoluată, o mitologie autohtonă adaptată.

Se recurge la identificarea miturilor în opera lui Fănuș Neagu, constatând că numărul acestora este foarte redus. Avem de-a face cu întrezăriri ale mitului lui Moise, lui Sargon, Romulus și Remus, cu mitul mării treceri sau un mit al Logosului, prezentând puterea cuvântului în crearea destinului unor actanți. Originalitatea prozatorului rezidă în modul în care făurește o atmosferă mitică, impunând și creând o mitologie personală. În opera lui Fănuș Neagu, transpunerea mitică a realității are loc prin înființarea unui spațiu mitic, prin crearea unor întâmplări excepționale și personaje ieșite din comun.

Prozatorul unește într-un tot întreg experiența personală, ficțiunea, visul, magia și evocă profilul lucrurilor cotidiene, ideile și visurile ascunse. Cert este faptul că proza fănușiană este mitică întrucât scriitorul ridică istoria personală la rangul de simbol, constituie un univers mitic, o interfață a epocii și a lumii căreia îi aparține. Proza lui Fănuș Neagu are capacitatea de a profila o mitologie a artistului în spațiul ficțional, transfigurând experiența individuală, prin simbol, înălțând-o la puterea mitului.

E de menționat că în amplele comentarii critice destinate prozei generației șaizeciste, deseori s-a subliniat prezența toposului lumii arhaice construit pe tipare ancestrale. Pornind de la

considerațiile respective, cert este faptul că un număr impresionant de întâmplări sunt adoptate din imaginarul autohton popular, este vorba de practicile magice, obiceiuri de peste an, inventarea altora reprezentând o particularitate a ficțiunilor prozatorului.

Transfigurarea mitică a realității prin conceperea unui topos legendar, câmpia Brăilei, în care sunt vii riturile păgâne, credințele populare, iar personajele create au destine deosebite, ieșite din comun, configurează originalitatea prozelor scriitorului.

Un alt subcapitol al lucrării de față intitulat *Fănuș Neagu și fascinația povestirii* – își propune să analizeze conceptul de povestire în opinia prozatorului Fănuș Neagu. Opiniile cercetate au fost excerptate din articole, interviuri din literatura de specialitate, dar și din eseul intitulat sugestiv *Cum se naște ființa povestirii*. În acest plan de idei, se poate menționa că opinia autorului dezvăluie modalitatea în care se construiește o povestire, dar și expresia trăirilor personale privind actul de creație.

Următorul subcapitol, *Repere stilistice: caracteristici ale stilului autorului în proza scurtă*, relevă particularitățile stilului scriitorului, care dezvăluie un limbaj select, rafinat, inconfundabil. Proza lui Fănuș Neagu impresionează și printr-un stil inconfundabil. Este vorba despre un limbaj care nu înseamnă numai aspectele conotative ale cuvintelor, ci o solemnitate a textului.

Tot aici, am considerat deosebit de relevante informațiile despre stilul lui Fănuș Neagu prezente în articole publicate în volume de exegeză (Eugen Simion, *Scriitori români de azi*, Ioan Holban, *Istoria literaturii române contemporane. Proza*, Andrei Grigor, *Fănuș Neagu. Monografie, antologie comentată, receptare critică*) și reviste de specialitate (Cristinel Munteanu, *Observații privind stilul lui Fănuș Neagu* (Limba română), Viorel Mortu, *Fănuș Neagu – o întâlnire cu Faulkner* (Brăila culturală), Dragoș M. Vicol, *Realism artistic și concepție estetică în povestirile lui Fănuș Neagu* (Caiete critice), Nicolae Breban, *Pictor al unei Români vii și miraculoase* (Caiete critice)).

Prin utilizarea figurilor de stil, a metaforei, comparației, semnificațiile prozelor cresc, oferind deschideri spre dimensiuni multiple. Figurile de stil relevă preocupările lui Fănuș Neagu pentru lumea înconjurătoare prin universul propriei gândiri. Prin întrebuințarea lor frecventă se lasă o perspectivă deschisă de interpretare a fiecărui text literar și se remarcă trăsăturile stilului rafinat și inconfundabil al prozatorului.

Concluziile ilustrează elementele de noutate pe care le aduce prezenta lucrare, precum și posibilitățile nenumărate de abordare a fantasticului și existențialului la Fănuș Neagu, este una vastă, exhaustivitatea nefiind posibilă.

Specificitatea fantasticul în scrierile lui Fănuș Neagu se caracterizează prin suprapunerea perspectivelor narative sau prin permanenta juxtapunere a unor evenimente care situează,

alternativ, acțiunea textului ba în real, ba în ireal. Iar uneori, fantasticul lui Fănuș Neagu este atât de subtil încât, la o primă vedere, este foarte dificil de identificat. Cert este faptul că prozatorul Fănuș Neagu promovează într-o formulă epică românească inedită elementele fantastice și existențiale, fapt ce îl diferențiază de literatura care se tipărea în epocă.

Resursele bibliografice nu pot fi epuizate, întrucât opera lui Fănuș Neagu a atras, prin registrul tematic și stilistic, prin numărul impunător de creații literare, o impresionantă evoluție de la un volum la altul, de la o antologie la alta, dând posibilitate diverselor perspective analitice și de interpretare.

În concluzie, se poate afirma faptul că proza lui Fănuș Neagu reprezintă un moment esențial în evoluția literaturii postbelice. Teza de doctorat *Fantastic și existențial în opera lui Fănuș Neagu*, fără a pretinde că realizează o analiză exhaustivă, este un vast proiect ce face o incursiune în opera prozatorului Fănuș Neagu, evidențiind pasiunea scriitorului pentru teme fantastice și existențiale.

BIBLIOGRAFIE

1. FĂNUȘ NEAGU. CORPUS DE TEXTE

- Fănuș Neagu, *Acasă*
- Fănuș Neagu, *Alături se joacă billiard*
- Fănuș Neagu, *Albastru de ger*
- Fănuș Neagu, *Beția trandafirului*
- Fănuș Neagu, *Cantonul părăsit*
- Fănuș Neagu, *Apa Sânzienilor*
- Fănuș Neagu, *Cercei de aur*
- Fănuș Neagu, *Covorul violet*
- Fănuș Neagu, *Descoperind râul*
- Fănuș Neagu, *Dincolo de nisipuri*
- Fănuș Neagu, *Drum întins*
- Fănuș Neagu, *Fântâna*
- Fănuș Neagu, *Iarba vânăță*
- Fănuș Neagu, *În septembrie*
- Fănuș Neagu, *În stepă*
- Fănuș Neagu, *În văpaia lunii*
- Fănuș Neagu, *Jocul din amurg*
- Fănuș Neagu, *Izvor cu dropii*
- Fănuș Neagu, *Lebăda neagră*
- Fănuș Neagu, *Lișca*
- Fănuș Neagu, *Luna, ca o limbă de câine*
- Fănuș Neagu, *Maria Custura*
- Fănuș Neagu, *Ningea în Bărağan*
- Fănuș Neagu, *Păpușa*
- Fănuș Neagu, *Pierdut în Balcania*
- Fănuș Neagu, *Ploaie de vară cu peștișori roșii*
- Fănuș Neagu, *Somnul de la amiază*
- Fănuș Neagu, *Strigătul*
- Fănuș Neagu, *Vara buimacă*
- Fănuș Neagu, *Vrăbii-fluture*
- Fănuș Neagu, *Zeul ploii*
- Fănuș Neagu, *Cartea cu prieteni*
- Fănuș Neagu, *A doua carte cu prieteni*

- Fănuș Neagu, *Frumoșii nebuni ai marilor orașe*
- Fănuș Neagu, *Îngerul a strigat*
- Fănuș Neagu, *Patria pe verticală*, în *Limba română*, nr. 4-6, 2002

2. BIBLIOGRAFIE CRITICĂ DESPRE FĂNUȘ NEAGU

A. în volum

- Balotă, Nicolae, *Prefață*, în *În văpaia lunii*, Minerva, București, 1971
- Chișu, Lucian, *O corabie spre Bethleem*, Muzeul Literaturii Române, București, 2003
- Coman, Viorel, *Drumuri în poveste*, Semne, București, 2007
- Coman, Viorel, *Fănuș Neagu – povestirile magice*, Editura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2011
- Fănuș Neagu 70*, Semne, București, 2002
- Grigor, Andrei, *Fănuș Neagu. Monografie, antologie comentată, receptare critică*, Aula, Brașov, 2001
- Popa, Marian, *Viscolul și carnavalul*, Editura Eminescu, București, 1980
- Popescu, Corneliu, *Notă bibliografică*, în: F. Neagu. *În văpaia lunii*, Minerva, București, 1971

B. în periodice

- Andeescu, Mihaela, *O pulverizare a identității personajelor (Fănuș Neagu: În văpaia lunii)*, în *Ramuri*, nr. 5, mai 1979
- Ardeleanu, Virgil, *Fănuș Neagu ne apare ... în mărime naturală (Cantonul părăsit)*, în *Steaua*, nr. 1, ianuarie, 1965
- Brad, Ion, *Un mare poet al limbii române*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007
- Breban, Nicolae, *Pictor al unei Româнии vii și miraculoase*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2011
- Butnaru, Nicolae, *Fănuș Neagu, interviu „M-am tutuit cu sfinții”*, în *Adevărul de Seară*, 24 mai 2011, disponibil la: http://adevarul.ro/locale/braila/exclusiv-adevarul-fanus-neagu-interviu-m-am-tutuit-sfintii-1_50acdac07c42d5a6638a9c6a/index.html
- Buzilă, Boris, *Spre epica de largă inspirație (Fănuș Neagu: Cantonul părăsit)*, în *România Literară*, 14 februarie 1965
- Călin, Constantin, *O insașiabilitate grea, aproape de păcat (Fănuș Neagu: Vara buimacă)*, în *Ateneu*, nr. 8, 1967
- Cernat, Paul, *Finis coronat opus*, în *România literară*, nr.17, 2013, disponibil la: http://www.romlit.ro/finis_coronat_opus2

Cernat, Paul, *Povestiri magice din spațiul Bărăganului*, în *România literară*, nr. 36, 2013, disponibil la: http://arhiva.romlit.ro/index.pl/povestiri_magice_din_spaiul_brganului

Chișu, Lucian, *Dialog alternativ – Fănuș Neagu*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007

Chișu, Lucian, *Introducere în universal „frumoșilor nebuni”*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2011

Chișu, Lucian, *Soluția interioară*, în *Caiete critice*, nr. 4, 2017

Coman, Viorel, *Avatarurile receptării operei lui Fănuș Neagu*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2011

Coman, Viorel, *Cărțile cu prieteni*, în *Caiete critice*, nr. 04, 2017

Coman, Viorel, *Fănuș Neagu – 80 de ani. Parabola hoțului de cai*, în *Vatra veche*, nr. 5, mai 2012

Coman, Viorel, *Fănuș Neagu – orbirea lui Homer*, în *Oglinda literară*, nr. 137, mai 2013

Coman, Viorel, *Fănuș Neagu și „fericirea nepermisă oamenilor mari”*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007

Constantin, Ilie, *Densitatea paginii*, în *Scânteia tineretului*, 07 februarie 1970

Cristea, Valeriu, *Pulsul unui temperament agresiv și violent*, în *Gazeta literară*, nr. 30, 1967

Crohmălniceanu, Ov. S., *Meritul lui Fănuș Neagu e că nu simplifică lucrurile ... (Fănuș Neagu: Dincolo de nisipuri)*, în *Gazeta literară*, nr. 2, 10 ianuarie 1963

Dimisianu, Gabriel, *Amintiri cu Fănuș Neagu*, în *România Literară*, nr. 13, 2002, disponibil la: http://www.romlit.ro/amintiri_cu_fnu_neagu

Dimisianu, Gabriel, *În lumea satului de câmpie din vecinătatea bălților Brăilei ... (Cantonul părăsit)*, în *Scânteia*, nr. 6513 din 28 mai 1965

Dinescu, Viorel, *Interviu cu Fănuș Neagu „Gluma proastă durează mult la români”*, în *Viața liberă*, 28 august 2007

Dugneanu, Paul, *Fănuș Neagu în oglinzile criticii*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007

Gherghinoiu, Constantin, *Fănuș și eroii săi* în *Caiete critice*, nr. 10, 2011

Glodeanu, Gheoghe, *Travaliul exacerbate al unui artizan. Povestirile lui Fănuș Neagu*, în *Familia*, nr. 2, februarie 1989

Glodeanu, Gheorghe, *Fănuș Neagu sau alchimia metaforei*, în *Nord Literar*, nr. 6, iunie 2011

Goci, Aureliu, *Romanele lui Fănuș Neagu – imaginarul narativ și deschiderile timpului și spațiului. În: Portal – MĂLASTRA*, nr. 4, 2012

In memoriam Fănuș Neagu. Interviu realizat de Angela Baciu, în *Literatorul*, nr. 151, 2012

Interviu de vorbă cu George Tătăruș, despre Fănuș Neagu, în *Revista Zeit*, nr. 87, mai 2016, disponibil la adresa: <https://www.revista-zeit.ro/?q=node/8/14>

Ioana, Adelina, *Îngerul a strigat: Fănuș Neagu*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007

Leonte, Liviu, *Tabloul unei remarcabile unități structurale și tipologice (Fănuș Neagu: În văpaia lunii)*, în *Cronica*, nr. 40, 1971

- Manolescu, Nicolae, „*Viziune carnavalescă*”, în *România Literară*, nr. 2, 1978
- Manolescu, Nicolae, *Acest al treilea volum de schițe al lui Fănuș Neagu (Fănuș Neagu: Dincolo de nisipuri)*, în *Steaua*, nr. 2, februarie 1963
- Manolescu, Nicolae, *Generație literară*, în *România Literară*, nr. 2, 2000
- Manolescu, Nicolae, *S-a spus totul și nimic despre acest roman excepțional... (Fănuș Neagu: Îngerul a strigat)*, în *Contemporanul*, nr. 1, 1969
- Marcu, Luminița, *Cronică literară: Apogeul creației lui Fănuș Neagu*, în *România Literară*, nr. 35, 2001, disponibil la: https://arhiva.romlit.ro/index.pl/apogeul_creatiei_lui_fnus_neagu
- Moraru, Cristian, *În ciuda unor clișee ce amintesc de copilăria prozei noastre actuale ... (Cantonul părăsit)*, în *Luceafărul*, nr. 33 din 18 august 1984
- Mortu, Viorel, *Fănuș Neagu – o întâlnire cu Faulkner*, în *Brăila culturală* (XXXIX), 8 februarie 2017, disponibil la: <http://obiectivbr.ro/content/f%C4%83nu%C5%9F-neagu-%E2%80%93-o-%C3%AEnt%C3%A2lnire-cu-faulkner>
- Mortu, Viorel, *Fănuș Neagu - 85. Melancoliile inorogului*, în: *Brăila culturală* (42), 5 aprilie 2017, disponibil la: <http://obiectivbr.ro/content/f%C4%83nu%C5%9F-neagu-%E2%80%93-18-melancoliile-inorogului>
- Muntean, George, *Dintre prozatorii celei mai tinere generații... (Fănuș Neagu: Somnul de la amiază)*, în *Scânteia tineretului*, nr. 3579, 17 noiembrie 1960
- Munteanu, Cristinel, *Observații privind stilul lui Fănuș Neagu*, în *Limba română*, nr. 1-3 2007
- Munteanu, Romul, *Mitologii brăilene*, în *Flacăra*, nr. 44, 3 noiembrie 1989
- Munteanu, Romul, *Reverii despre putere, sexualitate și mâncare*, în *Cronica română*, 12-13 mai 2001
- Nicolae, Bârna, *Andrei Grigor*, în *Caiete critice*, nr. 1, 2015
- Nițescu, M., *Mai mult nebuni decât frumoși*, în *Atitudini critice*, Editura Cartea Românească, București, 1983
- „*Nu cerem sancțiuni împotriva celor ce au pătat condiția de scriitor, dar nici nu-i putem trata cu nepăsare*”. De vorbă cu domnul Gheorghe Grigurcu, critic literar și poet, în *Dreptatea*, 18 aprilie 1990
- Pavel, Laura, *Onirismul – între istoria literară și istoria politică*, în *Vatra*, nr. 10-11, 2007
- Pop, Grigore Tr., *Umanitatea și transcendența imaginarului*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007
- Popa, Dumitru Radu, *La balul liniștit, de mare gală. Faima de posesor al unui stil literar seducător (Fănuș Neagu: Pierdut în Balcania)*, în *Tribuna României*, nr. 231, 1998
- Pruteanu, George, *Pată de culoare în panorama unei epoci literare (Îngerul a strigat)*, în *Convorbiri Literare*, 30 decembrie 1973
- Rachieru, Adrian Dinu, *Fănuș Neagu, un dionisiac*, în *Limba română*, nr. 1-4, 2013

- Sângeorzan, Zaharia, *Prozator cu mari disponibilități lirice și epice*, în *Conversații critice*, Cluj-Napoca, 1980
- Simion, Eugen, *Proza ziaristică*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2011
- Simion, Eugen, *Autobiografia (I)*, în *Caiete critice*, nr. 1-2, 2008
- Sîrbu, I., *Proza poetică*, în *Cronica*, nr. 26, 25 iunie 1982
- Ștefănescu, Alex, *La o nouă lectură: Fănuș Neagu*, în *România literară*, nr.13, 2002, disponibil la: http://www.romlit.ro/fnu_neagu
- Ulici, Laurențiu, *Fănuș Neagu: Pierdut în Balcania*, în *Contemporanul*, nr. 27, 1982
- Ulici, Laurențiu, *Fănuș Neagu: Pierdut în Balcania*, în *Contemporanul*, nr. 27, 1982
- Ulici, Laurențiu, *La balul liniștit, de mare gală. (Fănuș Neagu: Pierdut în Balcania)*, în *Contemporanul*, nr. 27, 2 iulie 1982
- Ungheanu, M., *Fănuș Neagu. Istorii eretice*, în *Luceafărul*, nr. 14, 3 aprilie 1982
- Ungheanu, M., *Talentul îl scoate în afara obișnuitelor comparații (Fănuș Neagu: Vara buimacă)*, în *Ramuri*, nr. 8, 15 august 1967
- Vicol, Dragoș M., *Realism artistic și concepție estetică în povestirile lui Fănuș Neagu*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007
- Voncu, Răzvan, *Dincolo de aromele metaforelor*, în *România literară*, nr. 22, 2011, disponibil la: http://www.romlit.ro/in_memoriam_fnu_neagu
- Voncu, Răzvan, *Romanul unui maestru*, în *Cronica română*, 4 februarie 2002

3. BIBLIOGRAFIE CRITICĂ GENERALĂ

A. în volum

- Antonescu, Romulus. *Dicționar de simboluri și credințe tradiționale românești*, disponibil la adresa: <http://cimec.ro/Etnografie/Antonescu-dictionar/Antonescu-Romulus-Dictionar-Simboluri-Credinte-Traditionale-Romanesti.pdf>
- Aristotel, *Poetica*, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1965
- Bachelard, Gaston, *Poetica spațiului*, trad. Irina Bădescu, pref. Mircea Martin, Paralela 45, Pitești, 2003
- Baltrušaitis, Jurgis, *Oglinda*. Eseu privind o legendă științifică. Revelații, science-fiction și înșelăciuni. Cuvânt înainte și traducere de Marcel Petrișor, Meridiane, București, 1981
- Băciuț, Nicolae, *O istorie a literaturii române contemporane în interviuri*. Volumul I. Semănătorul, Editura online – februarie, 2010
- Băciuț, Nicolae, *O istorie a literaturii române contemporane în interviuri*. Volumul I, NICO, Târgu-Mureș, 2005
- Băncilă, Vasile, *Opere VII. Spațiul Bărăganului*, Edirura Istros a Muzeului Brăilei, Brăila, 2009

- Beguın, Albert, *Sufletul romantic și visul*. Eseu despre romantismul german și poezia franceză. Traducere și prefață de D. Țepeneag, Univers, București, 1970
- Biberi, Ion, *Eseuri literare, filosofice și artistice*, Cartea românească, București, 1982
- Caillois, Roger, *De la basm la povestirea științifico-fantastică în Antologia nuvelei fantastice*, Univers, București, 1970
- Caillois, Roger, *În inima fantasticului*, Meridiane, București, 1971
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain (coord.), *Dicționar de simboluri, mituri, vise, obiceiuri, gesturi, forme, figuri, culori, numere*, Polirom, Iași, 2009
- Chevalier, Jean, Gheerbrant, Alain (coord.), *Dicționar de simboluri. Vol. I (A-D). Mituri, vise, obiceiuri*, Artemis, București, 1995
- Corin Braga (coord.), *Morfologia lumilor posibile: Utopie, antiutopie, science-fiction, fantasy*, a Tracus Arte, București, 2015
- Cosma, Anton, *Romanul românesc contemporan*. Volumul I, Editura Eminescu, București, 1988
- Crăciun, Gheorghe, *Istoria literaturii române*, Cartier educațional, Chișinău, 2004
- Crihană, Alina, *La mythologie de l'artiste dans les romans de la dictature, în Limbă și literatură – Repere identitare în context European*, Editura Universității din Pitești, Pitești, 2007
- Crihană, Alina, *Romanul modern și puterea mitului: modelul Kafka*, în *La Francopolyphonie*, Chișinău, nr. 5, 2010
- Cristea, Valeriu, *Modestie și orgoliu*, Editura Eminescu, București, 1984
- Cristian, Vasile, *Literatura și artele în România comunistă*, Humanitas, București, 2010
- Cubleșan, Constantin, *Miniaturi critice*, Editura pentru Literatură, București, 1969
- Dicționar de motive și simboluri*, Litera, Chișinău, 2006
- Dicționarul general al literaturii române*, Univers Enciclopedic, București, 2005
- Dimisianu, Gabriel, *Lumea criticului*, Editura Fundației Culturale Române, București, 2000
- Dimisianu, Gabriel, *Nouă prozatori*, Editura Eminescu, București, 1977
- Durand, Gilbert, *Introducere în mitodologie*, trad. Corin Braga, Dacia, Cluj-Napoca, 2004
- Evseev, Ivan, *Dicționar de magie, demonologie și mitologie românească*, a Amarcord, Timișoara, 1998
- Filipaș, Laura, *Fantasticul apei în proza românească*, ProUniversitaria, București, 2012
- Florea, Ion, *Mistica politică și paradoxurile democrației*, Editura Fundației România de Măine, București, 1996
- George, Alexandru, *Masca. Proza fantastică românească*, Minerva, București, 1982
- Ghidirmic, Ovidiu, *Proza românească și vocația originalității*, Scrisul românesc, Craiova, 1988
- Girardet, Raoul, *Mituri și mitologii politice*, Editura Institutului European, București, 1997
- Glodeanu, Gheorghe, *Orientări în proza fantastică românească*, TipoMoldova, Iași, 2014

- Gorcea, Petru Mihai, *Structură și mit în proza contemporană, eseu despre destinul literar al „generației șaizeci”*, Cartea Românească, București, 1982
- Gregori, Iliana, *Povestirea fantastică: singura literatură esențială: Balzac, Villiers de l'Isle-Adam, Pieyre de Mandiargues*, Du Style, București, 1996
- Holban, Ioan, *Istoria literaturii române contemporane. Proza*, volumul II, TipoMoldova, Iași, 2006
- Holban, Ioan, *Literatura română de azi: poezia, proza*, TipoMoldova, Iași, 2012
- Ilie, Emanuela, *Fantastic și alteritate*, Junimea, Iași, 2013
- Kořakowski, Leszek, *Prezența mitului*, trad. Constantin Geambașu, Curtea Veche, București, 2014
- Leahu, Nicolae, *Poezia generației '80*, Cartier, Chișinău, 2015
- Lejeune, Philippe, *Pactul autobiografic*, Univers, București, 2000
- Leonte, Liviu, *Prozatori contemporani*, Junimea, Iași, 1989
- Lovinescu, Monica, *O istorie a literaturii române pe unde scurte: 1960-2000*, Humanitas, București, 2014
- Lovinescu, Monica, *Posteritatea contemporană. Unde scurte III*, Humanitas, București, 1994
- Lovinescu, Monica, *Unde scurte. Jurnal indirect*, Humanitas, București, 1990
- Lucrările primului congres al scriitorilor din Republica Populară Română 18-23 iunie 1956*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1956
- Manolescu, Nicolae, *Arca lui Noe*, 1001 GRAMAR, București, 1998
- Manolescu, Nicolae, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, Paralela 45, Pitești, 2008
- Manolescu, Nicolae, *Istoria literaturii române*, Cartier, Chișinău, 2004
- Marino, Adrian, *Dicționarul de idei literare, a-g, vol. I*, Editura Eminescu, București, 1973
- Martin, Mircea, *Despre conceptul de „generație”*, în *Generație și creație*, ediția a II-a nerevăzută, dar adăugită, Timpul, Reșița, 2000
- Micu, Dumitru, *Istoria literaturii române. De la creația populară la postmodernism*, Saeculum I.O., București, 2000
- Milea, Doinița, *Confluențe culturale și configurații literare. Despre metamorfozele imaginarului în spațiul literar*, EDP, București, 2005
- Milea, Doinița, *Elemente de poetică a povestirii*, Alma, Galați, 2002
- Milea, Doinița, *Romanul istoric românesc*, Ediția a II-a, EUROPLUS, Galați, 2010
- Milea, Doinița, *Strategii ficționale – lumea ca text*, în *Strategii și concepții literare. Recuperări critice* (coord. S. Antofi, D. Milea), EUROPLUS Universitaria, Galați, 2005

- Munteanu, Romulus, *Prin Balcania Morgante trecea*, în *Jurnal de cărți*, Editura Eminescu, București, 1988
- Negrice, Eugen, *Literatura română sub comunism. Proza*, Editura Fundației PRO, București, 2006
- Nuvela și povestirea românească contemporană (1944 - 1974)*, Editura Eminescu, București, 1974
- Oișteanu, Andrei, *Motive și semnificații mito-simbolice în cultura tradițională românească*, Minerva, București, 1989
- Pachia-Tatomirescu, Ion, *Dicționar estetic-literar, lingvistic, religios, de teoria comunicației (concepțe operaționale, „disciplinare” și interdisciplinare, la care se apelează frecvent în producerea și în „anatomia” textului)*, Aethicus, Timișoara, 2003
- Papadima, Ovidiu, *Scriitorii și înțelesurile vieții*, Minerva, București, 1971
- Perța, Cosmin, *Introducere în fantasticul de interpretare. Volumul I*, Tracus Arte, București, 2011
- Petraș, Irina, *Literatura română contemporană. Secțiuni*, EDP, București, 1994
- Popa, Marian, *Dicționar de literatură română contemporană*, Albatros, București, 1977
- Popescu, Alice, *O socio-psihianaliză a realismului socialist*, Editura Trei, București, 2009
- Pricop, Constantin, *Literatura română postbelică. Preliminarii*, Vol. I, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2005
- Prozatori contemporani*, Junimea, Iași, 1989
- Răducea, Ioan, *Fantasticul în proza românească actuală*, Pan Europe, Iași, 2006
- Regman, Cornel, *Argument*, în *Nuvela și povestirea românească contemporană (1944 - 1974)*, Editura Eminescu, București, 1974
- Regman, Cornel, *Patru decenii de proză literară românească*, Editura Institutului Cultural Român, București, 2004
- Sartre, Jean-Paul, *Existențialismul este un umanism*, disponibil la adresa: <https://ru.scribd.com/document/51019397/Sartre-JeanPaul-Existentialismul-este-un-umanism>
- Sașu, Aurel, Vartic, Mariana, *Romanul românesc în interviuri*, vol. II, Minerva, București, 1986
- Schifirneț, Constantin, *Generație și cultură*, Albatros, București, 1985
- Selejan, Ana, *Literatura în totalitarism 1955 – 1956*, Cartea Românească, București, 1998
- Selejan, Ana, *Literatura română contemporană. Sinteze*, Editura Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2003
- Sergiu, Pavel Dan, *Fetele fantasticului. Delimitări, clasificări și analize*, Paralela 45, Pitești, 2005
- Sergiu, Pavel Dan, *Proza fantastică românească*, Minerva, București, 1975

- Simion, Eugen, *Orientări în literatura contemporană*, Editura pentru literatură, București, 1965
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, Cartea Românească, București, 1978
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. II, Litera Internațional, Chișinău – București, 2002
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. III, Litera Internațional, Chișinău – București, 2002
- Simion, Eugen, *Scriitori români de azi*, vol. IV, Litera Internațional, Chișinău – București, 2002
- Simuț, Ion, *Incursiuni în literatura actuală*, „Cogito”, Oradea, 1994
- Strochi, Lucian, *Introducere în fantastic. Dimensiuni ale fantasticului în proza lui Mircea Eliade*, Editura Virtual, 2010
- Ștefănescu, Alex, *Istoria literaturii române contemporane: 1941 – 2000*, Mașina de scris, București, 2005
- Tismăneanu, Vladimir (coord.), *Raport final al comisiei prezidențiale pentru analiza dictaturii comuniste din România*, București, 2006
- Todorov, Tzvetan, *Introducere în literatura fantastică. În românește de Virgil Tănase*, Univers, București, 1973
- Ungureanu, Cornel, *Geografia literaturii române, azi*. Vol. 1, Muntenia, Paralela 45, Pitești, 2003
- Ungureanu, Cornel, *Proza românească de azi*, Cartea Românească, București, 1985
- Vianu, Ion, *Amintiri în dialog*, Polirom, Iași, 1998
- Vianu, Tudor, *Arta prozatorilor români*, Hyperion, Chișinău, 1991
- Vianu, Tudor, *Generație și creație*, Editura Universală Alcalay and Co., București, 1937
- Vicol, Dragoș M., *S-a ridicat la ceruri Fănuș cel Mare*, în *Între Sinaia și Sinai*, TipoMoldova, Iași, 2015
- Vlad, Ion, *Povestirea – destinul unei structuri epice*, Minerva, București, 1972
- Vulcănescu, Mircea, *Tânăra generație*, Compania, București, 2004
- Vulcănescu, Romulus, *Mitologie Română*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987

B. în periodice

- Anghel, Petre, *Spre o istorie politică a literaturii române postbelice*, în *Literatorul*, nr. 155, mai, 2012
- Berdiaev, Nicolai, *Libertate, ființă și spirit – esență și existență. Actul creator*, în *Limba română*, nr. 1-3, 2005, disponibil la adresa:
<http://limbaromana.md/index.php?go=articole&n=1907>
- Boldea, Iulian, *Canonul literar. Limite și ierarhii*, în *Viața românească*, nr. 3-4, 2009, disponibil la: <http://www.viataromaneasca.eu/revista/articol/282/>

Borbély, Stefan, *Generații fără memorie*, în *Observator cultural*, nr. 332, 3 august 2006, disponibil la: <https://www.observatorcultural.ro/articol/generatii-fara-memorie-2/>

Ciopraga, Constantin, *Generații și individualități*, în *Convorbiri literare*, disponibil la: <http://convorbiri-literare.dntis.ro/CIOPiul3>

Cristea-Enache, Daniel, *Milenarism*, în *România Literară*, nr. 31, 2007, disponibil la: <http://www.romlit.ro/milenarism>

Dimisianu, Gabriel, *Generația mea în anii '60*, în *România Literară*, nr. 13, 2008, disponibil la: http://www.romlit.ro/generaia_mea_n_anii_60

Dobre, Marius, *Filosofia spațiului plan sau Bărăganul reinventat la Vasile Băncilă*, în *Revista de filosofie*, nr. 4, 2017

Gheorghe, Mircea, *Un autor care și-a construit un destin excepțional: Marin Preda*, disponibil la adresa: <http://www.librariaromanilor.com/Literatura-romana/un-autor-care-i-a-construit-un-destin-excepțional-marin-preda.html>

Grigurcu, Gheorghe, *Labiș, azi*, în *Viața românească*, nr. 7-8, 2014, disponibil la adresa: <http://www.viataromaneasca.eu/revista/articol/1896/>

Ionescu, Mariana, *Tentația Istoriei hieroglifice*, în *Universul cărții*, nr. 5-6, 2002

Manolescu, N., *Generație literară*, în *România literară*, nr. 2, 2000

Manolescu, Nicolae, *Editorial: Posibil decalog pentru critica literară*, în *România literară*, nr. 18, 2003 disponibil la: http://www.romlit.ro/posibil_decalog_pentru_critica_literar

Manolescu, Nicolae, *Generații biologice, generații literare*, în *România Literară*, nr. 13, 2010, disponibil la: http://www.romlit.ro/generatii_biologice_generatii_Editura_Literare

Manolescu, Nicolae, *Generații literare*, în *Adevărul*, 21 noiembrie 2014, disponibil la: http://adevarul.ro/cultura/carti/generatii-literare-1_546f321c0d133766a81c61b7/index.html

Marcu, Luminița, *Față în față cu literatura scrisă în comunism*, în *Observator cultural*, nr. 244, 26.10.2004, disponibil la adresa: <http://www.observatorcultural.ro/articol/fata-in-fata-cu-literatura-scrisa-in-comunism-2/>

Martin, Mircea, *Despre estetismul socialist*, în *România Literară*, nr. 23, 2004, disponibil la: http://www.romlit.ro/index.pl/despre_estetismul_socialist

Martin, Mircea, *Labirintul povestirii*, în *România Literară*, nr. 40, 30 septembrie, 1982

Mihailov Chiciuc, Paula, *Liberi, dar vegheați*, în *Jurnalul național*, 21 august 2006, disponibil la: <https://jurnalul.antena3.ro/stire-editie-de-colectie/liberi-dara-vegheatii-14326.html>

Moraru, Cornel, *Noi însemnări despre proza scurtă*, în *Vatra*, nr. 1-2, 2008

Muntean, George, *Dintre prozatorii celei mai tinere generații... (Fănuș Neagu: Somnul de la amiază)*, în *Scânteia tineretului*, nr. 3579, 17 noiembrie 1960

Nicolae, Bârna, *Andrei Grigor*, în *Caiete critice*, nr. 1, 2015

„Nu cerem sancțiuni împotriva celor ce au pătat condiția de scriitor, dar nici nu-i putem trata cu nepăsare”. De vorbă cu domnul Gheorghe Grigurcu, critic literar și poet, în *Dreptatea*, 18 aprilie 1990

„Nu cerem sancțiuni împotriva celor ce au pătat condiția de scriitor, dar nici nu-i putem trata cu nepăsare”. De vorbă cu domnul Gheorghe Grigurcu, critic literar și poet, în *Dreptatea*, 18 aprilie 1990

Pavel, Laura, *Onirismul – între istoria literară și istoria politică*, în *Vatra*, nr. 10-11, 2007

Pricop, Constantin, *Din literatura română postbelică: Eugen Simion*, în *Viața Românească*, nr. 8-9, 2008, disponibil la: <http://www.viataromaneasca.eu/revista/articol/103/>

Sângeorzan, Zaharia, *Prozator cu mari disponibilități lirice și epice*, în *Conversații critice*, Cluj-Napoca, 1980

Simuț, Ion, *Canon după canon*, în *România literară*, nr. 6, 2006, disponibil la: http://www.romlit.ro/index.pl/canon_dup_canon

Simuț, Ion, *Comentarii critice: proletcultism sau realism socialist?* în *România literară*, nr. 31, 2008, disponibil la adresa: http://www.romlit.ro/proletcultism_sau_realism_socialist_ii.

Simuț, Ion, *Comentarii critice: proletcultism sau realism socialist?* în *România Literară*, nr. 31, 2008, disponibil la adresa: http://www.romlit.ro/proletcultism_sau_realism_socialist_ii

Simuț, Ion, *Inițiativele disidenței*, în *România literară*, nr. 45, nr. 2006, disponibil la: https://arhiva.romlit.ro/index.pl/initiativele_disidentei

Simuț, Ion, *Literatura evazionistă*, în *România literară*, nr. 17, nr. 2008, disponibil la: https://arhiva.romlit.ro/index.pl/literatura_evazionist

Simuț, Ion, *Literatura oportunistă (II)*, în *România literară*, nr. 12, nr. 2008

Simuț, Ion, *Literatura oportunistă*, în *România literară*, nr. 25, 2008, disponibil la: http://www.romlit.ro/literatura_oportunist

Simuț, Ion, *Literatura subversivă*, în *România literară*, nr. 18, 2008, disponibil la: http://www.romlit.ro/literatura_subversiv

Sîrbu, I., *Proza poetică*, în *Cronica*, nr. 26, 25 iunie 1982

Ștefănescu, Alex, *Formula realismului magic*, în *Tomis*, nr. 9, septembrie 1971

Ștefănescu, Alex, *O instituție demonizată UNIUNEA SCRITORILOR*, în *România literară*, nr. 19, 2005, disponibil la: http://www.romlit.ro/index.pl/o_instituie_demonizat_uniunea_scriitorilor

Ștefănescu, Alex, *Scriitori arestați (1944 - 1964)*, în *România Literară*, nr. 23, 2005, disponibil la: http://www.corneliu-coposu.eu/articol/index.php/1280-scriitori-arestati-1944-1964-alex-stefanescu-romania-Editura_Literara/

Talpalaru, V., *Iată explicația generației noastre*. Dialog cu Nicolae Breban, în *Convorbiri literare*, decembrie, 2007

Ticu, Ana-Maria, *Viorel Coman, Fănuș Neagu: Povestirile magice*, în *Oglinda literară*, nr. 161, mai, 2015

Ungureanu, Cornel, *Proza generației '60. Despre ruinarea Utopiei*, în *România Literară*, nr. 13, 2010, disponibil la adresa:

https://arhiva.romlit.ro/index.pl/proza_generatiei_60_despre_ruinarea_utopei

Ungureanu, Cornel, *Starea prozei scurte*, în *Vatra*, nr. 1-2, 2008

Vicol, Dragoș M., *Realism artistic și concepție estetică în povestirile lui Fănuș Neagu*, în *Caiete critice*, nr. 10, 2007

Vlad, Alexandru, Francisko, Kocsis, *Starea prozei scurte*, în: *Vatra*, nr. 1-2, 2009

4. STUDII ȘI ARTICOLE TEORETICE ON-LINE

Butnaru, Leo, *Două interviuri cu Fănuș Neagu: Clipa mea de răscruce este în fiecare zi*, disponibil la : <http://leo-butnaru.blogspot.com/2013/10/doua-interviuri-cu-fanul-neagu.html>

Demirgian, Ada, *Fabrica de scriitori*, în LiterNet.ro, disponibil la:

<https://atelier.liternet.ro/articol/1597/Ada-Demirgian/Fabrica-de-scriitori.html>

Fănuș Neagu – Cred că am să scriu note de călătorie, disponibil la:

<http://www.universdecopil.ro/fanus-neagu-cred-ca-am-sa-scriu-note-de-calatorie.html>

Născut cu „Îngerul” în cap..., disponibil la: <https://jurnalul.antena3.ro/cultura/carte/nascut-cu-ingerul-in-cap-506433.html>